ÇOCUK HAFTASI

EN İYİ ÇOCUK MECMUASI

Sayı: 14

50 Krş.

ACAR At yarışlarında!

30 AĞUSTOS

YAZAN: OĞUZ ÖZDEŞ

30 AĞUSTOS, Türk tarih'nde kutlu ve mutlu bir gündür. Çünkü, Büyük Zafer otuz altı yıl evvel bugün 30 Ağustos 1922 de kazanılmıştı.

30 Ağustos, yalnız bir zaferin yıldönümü değil. Türk milletinin binbir yoksulluk içinde varlığını, istiklâlini ve hürriyetini korumak için ne büyük harikalar yaratabileceğini gösteren, eskimiş bir saltanatın ve idarenin yıkılıp yepyeni bir devrin açıldığı; tek bir kelime ile yeni Türkiye'nin kurtuluş ve doğuş bayramıdır.

Zafer Bayramını, her yıl bu kadar büyük bir sevinç ve heyecanla kutlamamızın asıl sebebi, yalnız göğüslerimizi zafer hatıralarıyla, gurur ve iftiharla kabartmak için değil, o günkü heyecan ve ruhu, yılda bir defa daha duyup yaşamak içindir.

Atatürk'ün Başkumandanlık Meydan Muharebesinin yıldönümü dolayısiyle söylediği gibi: «Dumlupınar, Türk vatanına göz dikenlere, Türkün 30 Ağustos günündeki ateşini, kudret ve iradesindeki şiddeti hatırlatacaktır.»

Çocuklar!

30 Ağustos 1922 den bu güne kadar geçen 36 yılın her gününde, biz, bizden başka hiçbir milletin başaramadığı işler başardık. Bir harabe olan memleketimiz imar edildi. Dışarıya giden parsalarımız, kurulan fabrikalar sayesinde memleket içinde kaldı. Ordumuz kuvvetlendi. Bilhassa kültür alanında çok yükseldik.

Çocuklar siz Cumhuriyet devrinin bütün bilgileri, yenilikleri içinde yetişiyorsunuz. Cumhuriyetten evvelki devirde, ne bugünkü dil, ne bugünkü tarih, ne de bugünkü okumak yazmak kolaylığı vardı. Kırgacık burgacık Arap harfleri çok güç öğreniliyordu. Dilimiz yabancı kelimelerle dolu idi. Biraz okumuş olanlar, Türkçeyi, Türkçe olmayan başka kelimelerle konuşuyorlar, yazıyorlardı. Hele tarihimizi hiç bilmiyorduk.

Türkiye'nin doğuş ve kurtuluş günü olan bu büyük bayramı, kalblerimizdeki sevincin heyecaniyle kutlarken, Atatürkün ve bu kutsal savaşta canlarını seve seve bu vatan uğruna vermiş olan şehitlerimizin aziz hatıralarını hürmetle anmalıyız.

Zafer Bayramı

Vatan için anadan, yardan geçen Mehmetçik,
Kahramanlık yolunda serden geçen Mehmetçik!
En kutlu varlığımdan daha yakınsın bana,
Çok değildir bu sevgi bir adsız kahramana.
Zaferden zafere hep koşturan sensin bizi,
Sensin cihangir yapan Attilâ'yı, Cengiz'i!
Sensin ezeldenberi gerçeğe, Hak'ka tapan,
Beyazıt'ı Yıldırım, Mehmed'i Fâtih yapan!
Sensin koca dünyayı dar gösteren Selim'e,
Nasıl anlatır seni üç sesli bir kelime!
Baştanbaşa tarihin şeref dolu, şan dolu,
Sensin bize gösteren Allah'a giden yolu!
Dolaşır da nabzında böyle cevherli bir kan,
Ezmez mi Diyojen'i Malazgirt'te Alpaslan?
Getirerek Mohaç'ta Avrupa'yı imâna,
Taptırdın kıralları Muhteşem Süleyman'a!
Çıplak göğsün üstünde söndü nice volkanlar,
Taşıyacak nâmını sonsuzluğa Balkanlar!
Neler yaptın söyle bir Kafkasya'da, Irak'ta?
Destânını yazayım - n'olur - beni bırak ta!
Seni üzgün görürsem içim yanar, tutuşur,
Hiçbir şeyin olmasa Çanakkale'n yetişir!
Ne güzel bir bahtın var: Şehit te sen, gazi de;
Arayan bulur seni: İstikbalde, mâzide!
Sakarya'da düşmana vurunca zorlu bir tos,
Güneş gibi ufuktan doğdu: 30 Ağustos!
Görünce mucizeni vatanın her yönünde,
İflâs etti cihanın gayzı azmin önünde!
Tattırdın bize «ZAFER BAYRAMI» nın tadını,
Bütün millet saygıyla anıyoruz adını!
Sana çok şey borçludur, Mehmed'im, bütün Türklük;
Sen olmasan tarihte olur muydu büyüklük?
Hep senin eserindir bu zaferler, bu şanlar,
Tüsk kanıyla yazılır, ancak, altın destanlar!
Yarattığın «BUGUN» de yaparken bayram, düğün,
Adınla, eserinle öğün Mehmed'im, öğün!

Fazlıoğlu Cemal Oğuz ÖCAL

Karındaşım OĞUZ HAN

BUYUK TÜRK ROMANI - 14 -

Yazan: Aptullah Ziya KOZANOĞLU

OĞUZ TEKİN bu hikâyeyi pek beğenmedi.

— Bana yürüyeceğim yolu gösterecek başka bir hakanın savaşlarını anlatmanızı beklerdim, dedi. Bu İskender'de kendime örnek alacak kahramanlıklar yerine, beni terbiye edecek yanlışlıklar görüyorum. Fakat atı Busefal'a karşı olan sevgisi de beni çok ilgilendirdi.

Bunun üzerine kurbağa yalvaç İskender'in (Busefal) atının hikâyesini de anlattı.

— Busefal, İskender veya babasının harasında yetişmiş bir at değildir. Babası sağ ve İskender de daha çocuk denecek bir yaşda iken Busefal'ı babasının katına hediye olarak getirirler. Üstüne kimseler binemez, cins at çok genç ve çok sinirli olduğundan üstüne bineni yere çalar.

Bu hal karşısında İskender'in babası Filip nam kıral, atı alıp götürmelerini adamlarına bildirir. İskender yerinden fırlayarak babasından bir kere de atı kendisinin sınamasına destur vermesini diler.

Ata yaklaşır, başını ters tarafa çevirir. Ve hemen üzerine sıçrar. At ne şahlanır, ne silkinir. Bu halin sebebini bilmeyenler, İskender'i alkışlarlar. Babası oğlu ile öğünür.

Oğuz Tekin:

— Demek iyi binici imiş, dedi. Başka ne sebep olabilir?

— Sebep çok sudan. At kendisinin ve üzerine binmek için kendine yaklaşanların birbirine karışan gölgelerinden ürküyordu. İskender atın başını güneşe ters çevirmekle gölgelerin arkasına düşmesini sağladığı için at uslu durmuş.

Oğuz Tekin yüzünü buruşturdu:

— Ben bütün bu işlerde bir ustalık değil, bir kurnazlık görüyorum, dedi. Bu ünlü kıralın ölümü nasıl oldu?

— Ölümü yabancı illerde, çok üzüm suyu içtiği için birden genç yaşta başına geliverdi. Halbuki vaktile babası ile sarhoşluğu yüzünden alay etmiş bir ziyafette, biraz fazla üzüm suyu kaçırıp ayakları dolaşarak yürüyen, dili dolaşarak konuşan babasını, herkese göstererek, (Bunu kendinize nasıl başbuğ olarak seçtiniz, ayakta durmağa bile gücü yetmiyor) diye küçük düşürmüştü.

Oğuz Tekin:

— Bir hakan bir ere benzemez, dedi. Yurduna, ordusuna karşı öyle ödevleri vardır ki, bir yüzbaşı gibi içip eğlenemez, herkesin önünde göbek atamaz. Vücudünü, kafasını ulusuna ve yurduna bağışlamıştır. Artık kendisi için kullanamaz.

Sonra bir daha rica etti. Yalvaç İskender destanlarının

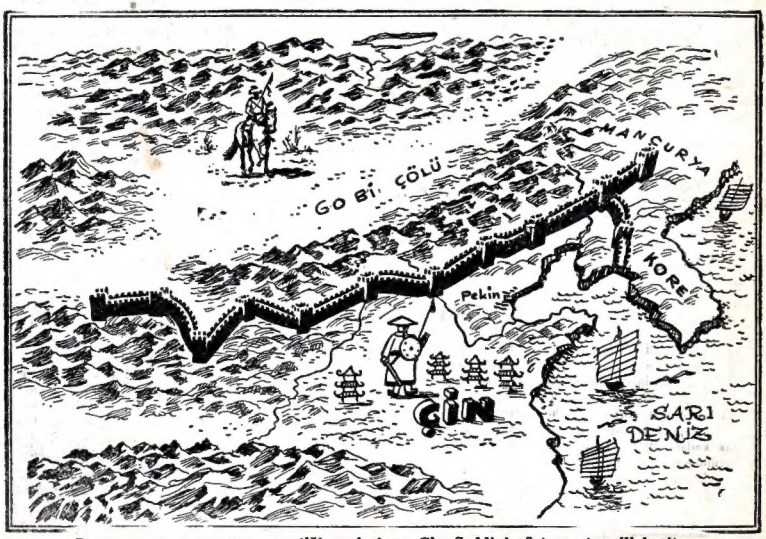

Romanımızın mevzuunun geçtiği yerleri ve Çin Seddini gösteren temsili harita.

ışığı altında bir dağ keçisi keserek Oğuz Tekin'in gelecekteki durumunu araştırmağa başladı. Dağ keçisinin karnı yarılınca hayret ve dehşet içinde kaldık. Keçinin iki yüreği vardı, Yalvaç bunu:

— Çok büyük bir hakan olacaksınız, iki iklime siz geçireceksiniz. Hayatımda ilk defa iki yürekli kurban görüyorum, diye değerlendirdi.

Amma, keçinin sol küçük ciğerinin, sağ büyük ciğeri üzerine yapışmış olduğunu, sağ ciğerin çürümüş, köpükleşmiş olduğunu görünce:

— Ulu Tanrım! Bu ne büyük ceza, dedi. Ellerini yüzüne kapayıp, ağlamağa başladı. Korkunç, beklenmedik bir fal açılmıştı. Kendisini çok zorladığımız halde bu falı bize bildirmek istemiyordu. Yalnız şu sözleri söyleyebildi:

— Hiçbir savaşınız kolay olmayacak, sizi en yakın arkadaşlarınız ve yakınlarınız yıkmak isteyecek. Bu yüzden çok kan akacak, fakat hiçbir kuvvet sizin alnınıza yazılan büyük Türk hakanlığı nişanınızı değiştirmeyecek. Tanrılardan, en zor ve sıkışık çağlarda oile ümidinizi kesmeyin. Siz, tanrıların ve insanların bin yıllarca hayırla adını andıkları büyük bir hakan olacaksınız.

X

Bu fasıl Manda-Yutan elinde nasıl tutsak kaldığımızı bildirir.

Allak yeniden alışmağa başladığı Türkçe atasözlerini harcamağa kalkışmasaydı başımıza bu haller gelmeyecek, Manda-Yutan domuzunun zindanlarında farelerin burnumuzu ısırmasına yol açılmıyacaktı.

Oğuz Tekin, babası Kara Hanın ve kurultayın önünde Türk hakanlığını omuzlarında taşıyabilecek bir er olduğunu yedi yaşından yetmiş yaşına kadar herkes anlatmıştı amma, ölçüyü de kaçırmış babasından bile üstün olduğunu göstermişti. Kara Han'ın Tanrıların buyruğu ile ölmesini belki beklerdi, fakat ordu erleri kendilerine yeni ve daha değerli bir başbuğ bulunca eskisini harcayıverirlerdi.

Oğuz Tekin (Bir kere ok yaydan çıktı) diyerek gösterişlerinin sonunu tatlıya bağlamadı, Ertus ilini almak gibi bir büyük işe girişti.

Ben, Çinli eskisi Allak ve Sarsak, Çin seddini aşıp (Urtus) a kolayca girdik. Kara Han, oğlu Oğuz'un delikanlılığına bakıp, kafa tutuşlarını hoş görmesini Manda-Yutan'dan dilemiş, dileği de kabul edilmiş olduğundan şarın kapılarından sızmak çok zor olmamıştı. Amma Oğuz Tekin'in Urtus'ta yaşadığını bildirdiği onbin Türk asıllı erle tanışıp onları büyük amacımıza doğru sürükleyelim derken biz Manda-Yutan'ın zindanlarına sürüklendik.

Bir kebapçı dükkânında Allak ile Sarsak:

(Devamı gelecek sayıda)

ÇOCUKLARIMIZA AHLÂK ve DİN ÖĞÜTLERİ-BİLGİLERİ

Müslümanlığa giriş

ALLAH ile kulu arasındaki bağların ve bu arada kullara düşen vazife ve ödevlerin İBÂDET bahsinde toplanabileceğini söylemiştim.

Bir insanın müslüman olabilmesi için, «BEN MÜSLÜMANIM» demek kâfi değildir. Müslümanlık İMAN, yani gönülden inanışla başlar. İman edilmesi gereken 6 emir şunlardır:

1 — Allaha;
2 — Meleklerine;
3 — Kitaplarına;
4 — Resullerine; (Peygamberler)
5 — Âhiret gününe;
6 — Kadere; çünkü Hayır ve Şer'i de halk eden Hak-Taâlâdır.

Kelime-i ŞEHÂDET getirmek ve bunu DİL ile söyleyip KALB ile tasdik ettikten sonra bu 6 maddelik ÂMENTÇ'ye sarılmak ve bunların ayrı ayrı anlamlarına iyice sahip olmak şarttır.

Kelime-i Şahadet'i anlayarak, duyarak, yürekten tasdik ederek, benimseyerek söyledikten sonra bir müslümanın AMENTÜ'sünü - ayni inanış ve anlayışla sıralayabilmeleri zaruridir.

Gerek Kelime-i Şahadet'in ve gerek Amentü'nün Kur'an-ı Mübinde yazıldığı gibi yanlışsız ezberlenip okunması için bunu çocuklarına öğretmek ve belletmek ana ve babaların boyunlarına borçtur.

Size bugün bu söylediklerimi büyüklerinize anlatınız ve eğer onlar bu vazifeyi - şayet - yapmamışlarsa yaptırınız. Bu dediklerim olmazsa müslümanlık yolunda DOĞRU ve İLK adımı atamazsınız.

KIRK YILLIK ÖĞRETMEN

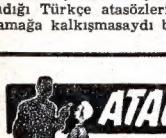

ATALAR SÖZÜ

Atı Verdin, Yularını da Atıver...

TÜRKLERDE en sevindirici BAĞIŞ, at hediyesidir. Bu Ata sözüne göre: Böyle bir bağışta yular esirgenecek kadar küçük hesaplar yapılması doğru değildir. Öyle insanlar vardır ki, «Denizden geçip çayda boğulma!...» gibi bir hataya düşerler. Koca bir atı nediye ederken yuları alıkoymağa kalkarlar.

İnsan olan, yaptığını tam yapmalı, verdiği atın yularını alıkoyacak kadar küçük hesaba kapılmamalı ve böylece, yaptığı iyi hareketi küçültmemelidir.

Bu ata sözüne Arapça'da da rastlanıyor. Aslı Arapçadır diyenler de vardır.

Ay Alioğlu

ÖĞRETMENİNİZ DİYOR Kİ

Kitaplığınız Var mı?

YAZAN: SADIK ÖVET

SEVGİLİ çocuklar,

Sizlere paranız var mı? Elbiseniz var mı? Şununuz, bununuz var mı? demiyorum. Kitap-Kitaplığınız var mı diyorum. Çünkü kitap ve kitaplık öğrencinin en yakın arkadaşı, en değerli yardımcısıdır. Arkadaşsız hayat olmadığı gibi, kitapsız çocuk ta olmaz. Birçok zaman onlarla o kadar dost kalırsınız ki kapı vurulduğu zaman işitmez, yemeğe çağırıldığınız vakit duymazsınız. Kitap, yalnız derslerde okuduklarınız değil ki; ayrıca basılan sizlere uygun olanları da bir düşünün, Çiçekçi dükânlarının vazo ve saksılarında biçim biçim, renkli çiçekleri gibi, kitapçı dükkânlarının güzel resimli, iyi ve sağlam ciltli, temiz kâğıtlı çeşitli kitaplarla dolu vitrinlerini seyretmek sizlere o zevki vermiyor mu?

Bizde kaliteli kitaplar, faydalı mecmualar çıkmaktadır: Kitap almağa ve okumağa heves ve merakınız varsa iyi kitabın nasıl olduğunu kendiniz de anlıyabilirsiniz. Baskısının güzelliği, kabının renkli resimlerle süslü olması, cildinin sağlam buunması, kitabın dış görünüşü bakımından bir fikir verebilir. Fakat asıl önemli olan onların yazılarıdır. Acaba bu yazılar sizlere faydalı olacak mı? Sizi olgunlaştıracak, daima hatırınızda kalan bir etki yapacak mı?

Kitap ve mecmuları ilk zamanlarda öğretmenlerinize, büyüklerinize sorarak seçmeniz lâzımdır. Zamanla hangisinin iyi olduğunu kendiniz de anlar, arkadaşlarınıza salık verebilirsiniz. Zâten okuyan çocuk arkadaşları arasında en çok bilendir. Etrafındakiler kendisini dinler. Hem de güzel ve tatlı konuşur. İyi ders anlatmak işinde okumanın çok önemi vardır.

Zararlı kitap alır, serüvenlerle dolu olmayacak şeyler yazılı, hafiyeli mecmua okursan ne olur? Ne olacak, aklına eserse günü birinde onlar gibi yaparsın. Bu kitap ve mecmuaları alan bazı çocuklar okuduklarına inanırlar. Bir yumrukta onbeş kişiyi devireceklerini, tabanca kurşunlarını yedikten sonra tekrar dirileceklerini zannederler. Buna inanan budalalar da çıkmıştır. Binaları yakan, evleri soyan, arkadaşlarını öldürenler de olmuştur. Ceza okuma yazma bilen her çocuğa verildiğine göre, bu gibilerin sonu fenaya gitmiş, aileleri keder içinde kalmıştır. Peki ne yapalım? Çok kolay. Bu çeşit kitap ve mecmuaların yüzüne bakmazsın olur, biter. Sizlere şunu söyleyeyim: Pek yakında bu gibi yayınlar ortadan kalkacak. Çünkü Büyük Millet Meclisine buna ait bir kanun veriliyor.

Kasım ayında yapılan kitap haftasını gözönüne getir. Orada birçok kitabevlerinin çocuklar için çıkardığı kitaplar var. Sizler için ne güzel fırsat. Bunları karıştır, incele, al, aldır. Kitap Haftası yedi günlük bir zaman içinde yapılıyor. Fakat bunları satın almanız, okumanız yalnız bu hafta için olmamalıdır Geri kalan gün ve haftalarda da biriktirdiğin para ile bunları alacak, ayıracağın zamanlarda yine bunları okuyacaksın.

Kitap haftası yapmak bizde yeni sayılır. Memleketimizde on yıl evvel başlayan bu âdeta diğer milletler otuz yıl evvelden başlamışlardır. Kitap haftasının başka bir anlamı da var. Hediye olarak nasıl şeker, çiçek götürülüyorsa, şimdi yıl başlarında hatıra olarak kitap ta veriliyor, götürülüyor. Birçok arkadaşlarınızın yaş günlerinde biribirlerine kitap, mecmua vermeleri ne kadar kibarca, güzel bir hareket oluyor.

Kitabı beğendin, aldın, okudun. Peki ne yapacaksın? Saklıyacaksın. Bir sıraya dizecek, kitaplık yapacaksın. Bir dolaba veya etajere koyacaksın. Büyüdükçe nasıl bilgin, tahsilin yükseliyorsa, o masal ve hikâyelerden başlayan kitaplığının bu olgunluğuna paralel olarak, zenginleştiğini göreceksin. Birşey incelerken ansiklopedini karıştıracak. ders konunu daha geniş işlemek istersen yardımcı kitaplarına göz atacaksın.

Avcı nişancılığiyle, zengin paralariyle mimar binalariyle, futbolcu attığı şütlerle nasıl anılıyorsa, sen de kitaplığın ve kitaplarınla övüneceksin. Onların nişancılığı yok olur. Paraları batar, binaları yıkılır, şütleri gol olmaz. Fakat sevgili çocuğum, kitap ve kitaplığın kalır, hele onlardan aldığın bilgiler hiç bir zaman kaybolmaz.

Avcı nişancılığiyle kendini gösteriyor,

Futbolcu şütleriyle tanınıyorsa,

Sen de kitaplığın ve kitaplarınla öğüneceksin.

30 Ağustos Zaferi Nasıl Kazanıldı?

22 GÜN devam eden Sakarya Meydan Muharebesinde Türk milleti canla başa savaşmış, Ankara'ya 50 kilometreye kadar yaklaşan düşmanı mağlup ederek çekilmek zorunda bırakmıştı.

12 Eylül 1921 de nihayet bulan bu savaştan sonra önemli bir çarpışma olmadı. Her iki taraf, son ve kesin bir savaş için kendisini toparlıyordu. İngiliz-ler Yunan ordusunu besliyor ve onların Eskişehir'le Afyon civarında tahkimat yapmalarına yardım ediyordu. Orada öyle kuvvetli bir savunma teşkilâtı yaptılar ki, bir İngiliz subayı:

— Türkler bu mevzileri beş, altı ayda sukut ettirebilirlerse bir günde sukut ettirdiklerini iddia edebilirler, demişti.

İngiliz Başvekili de söylediği bir nutukta:

— Türkler mağlupturlar. Batı Anadolu kendilerine asla verilmiyecektir, diyordu.

Milletler cemiyetindeki İngiliz delegesi de Mustafa Kemal için:

— Eşkiya reisi, diyordu.

Dünyanın en zengin ve kaypak milletiyle dünyanın en edepsiz ve küstah milleti bir olarak Batı Anadolu'ya yerleşmişler, hattâ İzmir'de İngiliz-Yunan bankası adıyla bir de banka kurmuşlardı.

Öte tarafta, Türk ordusu bütün Anadolu'nun gayretiyle hazırlanıyordu. Bütün dünya bu hazırlığa gülüyordu. Yine bu sırada Atatürk sadece taarruz hazırlığı ile, yoklukla değil, kendi içimizde bulunan geri kafalılarla da mücadele ediyordu. Hâlâ Padişah taraftarı olan, kendi çürük fikirlerini kabul ettirmek isteyen, Türk ordusunun gücüne inanmayan insanlar da vardı.

26 Ağustos 1922 sabahı taarruzu idare için Mustafa Kemal, İsmet ve Fevzi Paşalar Kocatepe'de bulunuyorlardı. Saat 5.30 da Türk topçusu düşman mevzilerine şiddetli bir ateş açtı. Altı ayda alınamaz denilen o mevziler bir saatte düştü. Türk askeri süngüye davranarak o gün kendilerine gösterilen hedeflere ulaştılar. Eskişehir-Kütahya ve Afyon hattına çekilmiş olan düşman yerlerinden atılmıştı.

30 Ağustos'a kadar Yunan orduları güneyden ve doğudan, kuzeyden ve Türk süvarileriyle de batıdan çevrilmiş bulunuyordu.

30 Ağustos Başkumandanlık Meydan Muharebesini Gazi idare etti. 31 Ağustosta da Eskişehir bölgesinde dayanmağa yeltenen şaşkın düşman ordusu da eritildi. General Trikopis'le Kurmay heyeti esir edildi. Bundan sonra kaçarken son cinayetlerini yapan azgın palikarya sürüleri İzmir'e kadar kovalandı.

Bütün dünya Türk gücünün, Türk kanının ve Türk zekâsının karşısında baş eğdi. Batı Anadolu'ya koşan, bu toprağın hakiki sahipleri 18 Eylülde son ırz düşmanını da temiz topraklarından kovdu.

30 Ağustos Zaferi işte böyle başladı ve böyle bitti. Şehit olanlar nur içinde yatsın!

«Ne Mutlu Türküm diyene!»

Atatürk'e borçluyuz: Bu borcu ödemeli,
Bu da ancak bilgiyle, elde edilebilir.
«Türküm ne mutlu» diyen Gazinin ideali,
Gösterir gidilecek sağlam yol hangisidir.
Yüzyıllardan beridir onun gibi kahraman,
Görülmedi dünyada: O yavuz er biricik.
Onunla öğünürüz, biz ona inanan.
Candan severiz Onu, başımız ona eğik.
Ezilmiş bir milleti kurtardığı günlerden,
Kurdu yeni bir devlet ki dünyaca sayılır.
Bugün bu Türk Milleti almıştır ondan güven,
Bundan öğürü işte Onu başında taşır.
Atanın izindeyiz, durmadan yürüdükçe,
Yakın bir günde bizler varırız ülkümüze.
Durmadan çalışalım: çalışmak gündüz gece,
Çok yüksek, çok değerli, şanlı bir ödev bize.

Kâzım Nami DURU

DÜŞMAN VE KÖYLÜ KADIN

❖ İSTİKLÂL SAVAŞININ KAHRAMANLIK HİKÂYESİ ❖

İSTİKLÂL SAVAŞI sıralarındı... Düşman, Anadolu'nun içine kadar sokulmuştu. Fakat girdiği her köyü bomboş buluyordu.

Bir düşman kıtası (N...) kasabasına girdi. Her taraf sessizdi. Bir kaç er sokaklarda ilerledi... Kasabada kimse yoktu. Evlerin kapıları, ardına kadar açıktı.

Kasabanın meydanında kömürleşmiş mısır, buğday, yulaf, arpa taneleri, kararmış ekmekler de bulundular. Bunlardan hâlâ dumanlar çıkıyordu. Düşmana hiçbir şey bırakılmamıştı.

Askerler bu bırakılmış kasabada, açlıklariyle, susuzluklarını giderecek birşey bulamıyacaklarını anlayınca, kederlendiler. Ahali ormana kaçmıştı; halktan intikam alamıyacaklardı. Böyle olduğu halde askerler ev ev dolaşmağa başladılar. Birdenbire, kulübelerden birinde, sesler yükseldi. Erler, kucağında küçük bir çocuk taşıyan bir kadını teğmenlerine götürdüler.

İçlerinden biri:

— Bu kadını, ihtiyar bir cadının yanında bulduk! dedi.

Teğmen:

— Niçin burada kaldın? diye sordu.

— Eli ayağı tutmayan ihtiyar ninemi yalnız bırakamadım.

— Niçin sizinkiler kasabayı bıraktılar?

Köylü kadının gözleri alev alev yandı; teğmene kin dolu bir bakışla baktı:

— Bunu siz de pekâlâ biliyorsunuz. Bizi kılıçtan geçirmiyecek miydiniz?

Teğmen omuz silkti:

— Fakat niçin ekmeklerle buğdayı yaktınız?

— Yiyecek birşey bulmamanız için! Bizimkiler beraber götüremediklerini yaktılar.

Bu sırada sesler işitildi. Fakat bunlar sevinç sesleriydi. Askerler, pastırma, ekmek ve birkaç bakraç pekmez getiriyorlardı.

Bunları bir bodrumda bulmuşlardı. Bu bodrumun kapağı samanlarla örtülüydü; samanların üzerinde de, eli ayağı tutmayan ihtiyar bir nine yatıyordu. Teğmen sevindi. Adamlarının pek az ekmeği kalmıştı. Onlara verecek başka bir şeyi yoktu. Fakat son zamanlarda başlarına gelen birçok felâketler, gözlerini açmıştı. Köylü kadına sordu:

— Bukadar yiyeceği nereden buldun?

— Bunlar bizimkilerindir. Ormana götürecektim.

— Kocan da orada mı?

Kadın gözlerini yumdu:

— Kocam cennette! dedi. Vatan uğruna can verdi.

— Kardeşlerin var mı?

— Zavallı çocuğumdan başka kimsem kalmadı!

Kadın yavrusunu göğsüne bastırdı. Çocuk sarı ve zayıftı. İri siyah gözleri iki kor parçası gibi yanıyordu.

Askerler:

— Komutanım, diye bağırdılar, açız, susuzuz! Emredin de bulduklarımızı paylaşalım.

Teğmen:

— Bir dakika sabredin çocuklar! dedi.

Sonra genç kadına dönerek:

— Bu yiyecekler, zehirlidir, değil mi? diye sordu.

Kadına şüpheli bir bakışla bakıyordu. Adamın şüphelenmeğe de hakkı vardı. Şimdiye kadar birkaç kuyu zehirlenmişti.

Kadın:

— Zehirsizdir! sedi. Zaten onları sizin için saklamamıştım ki!...

Teğmen:

— Peki! dedi. Şu haide bir bardak pekmez içeceksin.

— Bir bardak değil, bin bardak içerim!

Kadın, teğmenin doldurduğu bardağı aldı; bir dikişte içti.

Askerler sevinçle bağırdılar.

BÜYÜK TAARRUZDA BİNBAŞI TAHSİN'İ ÖLÜMDEN BİR FİNCAN KAHVE KURTARMIŞTI

BÜYÜK TARRUZ bütün şiddetiyle başlamış ve birkaç gün de geçmişti. Bu korkunç ölüm ve dirim savaşı geceli, gündüzlü devam ediyor, savaşçıların bir lokma rahat ekmek yemelerine bile fırsat vermiyordu. Dumlupınar, Kocatepe, Tınaztepe gibi düşman elinde bulunan kilit noktaları düşmüş ve oralarda şanlı bayrağımız nazlı nazlı dalgalanmağa başlamıştı.

Binbaşı Tahsin, Başkumandanlık Muharebe Meydanına yakın bir yerde gözetleme yerinde idi. Bataryа dürbününü gözetliyor; düşman askerlerinin toplulukları top ateşine tutmak için taburuna telefonla emirler veriyordu.

Binbaşı Tahsin kahve tiryakisi idi. Harbin oynak ve şiddetli geçen bu ilk günlerinde bir fincan kahve içmeğe bile fırsat bulamamıştı.

Emir eri onun bu tiryakiliğini bildiği için başka zamanlarda ona sık sık köpüklü kahveler pişirir ve komutanının gözüne girerdi. Fakat tozdan, dumandan, ateşten göz gözü görmediği savaş meydanlarında kahve pişirmeğe değil, yemek yemeğe bile fırsat ve zaman yoktu. Binbaşı Tahsin telefon başında sık sık emirler veriyor, birkaç gündür uykusuz bulunduğundan sinirli sinirli konuşuyordu. Emir eri Hasan bir aralık tepenin arkasına geçerek portatif gaz ocağını yaktı. Binbaşıdan habersiz ona güzelce köpüklü bir kahve pişirdi. Bir elinde cezve, bir elinde fincan komutanının yanına geldi. Azarlanmaktan korkarak:

— Binbaşım! Bir yorgunluk kahvesi pişirdim de! diyebildi.

Binbaşı Tahsin, dürbün başından ayrılıp bir kayanın üstüne oturdu. Hasanın dolöürdüğü fincanı keyifli keyifli höpürdetmeğe başladı. Hem kahvesini içiyor, hem kendi taburuna bağlı bataryaların düşmar topluluklarını nasıl allak bullak ettiğini görerek keyifleniyordu.

Kahveden üçüncü yudumu içerken gözetleme yerine düşen bir top mermisi patladı. Mermi kulaklı dürbünün beş metre ilerisine düşmüştü. Ortalık bir an içinde toza, dumana büründü. İrili, ufaklı taş ve toprak parçaları havaya yükseldi. Binbaşının üzeri bu serpintilerle tanınmıyacak bir hale geldi. Elindeki fincan da toz, toprakla dolmuştu.

Toz bulutu yatışırken binbaşı ayağa kalktı. Vazifesinin başına giderken Hasan'a:

— Ne yapalım, düşman bir fincan kahveyi içerken bile bizi rahat bırakmıyor! diyerek dürbüne doğru yollandı. Kulaklı dürbünün üst kısmı uçmuştu. Patlıyan mermi parçaları dürbünün kulaklıklarını almış, götürmüştü. Binbaşı hayret içinde kaldı.

Demek dürbün başında bulunsaymış dürbüne rastlıyan mermi parçaları dürbünle beraber onun kafasını da parçalıyacak ve orada şehit olacaktı. Demek Hasan'ın pişirdiği bir fincan kahve kendi canını kurtarmıştı. Kahveyi içmek için oradan ayrılmasaydı şimdi sağ değildi. Başını çevirerek yiğit emir erine baktı:

— Kahveyi içemedim ama, pişirdiğin kahve canımı kurtardı. Bir fincan kahvenin kırk yıl değil, bütün bir ömür boyunca hatırı sayılacak! dedi.

Teğmen hâlâ şüpheleniyordu:

— Çocuğuna da içir! dedi. Yavrucak çok zayıf!

Kadın, pekmezi hiç düşünmeden içmişti. Bardağı yavrusunun dudaklarına yaklaştırınca, elleri titredi. Fakat bunu, kimse görmedi. Çocuk pekmezi içti. Bunun üzerine bütün askerler pekmez içmeğe, ekmek ve pastırma yemeğe başladılar.

Genç kadınla çocuğuna bakan bir düşman askeri, çocuğun büsbütün sarardığını gördü. Yüzünün çizgileri; ağzı çarpıldı, acı acı bağırmağa başladı. Anne de ayakta duramıyordu. Bağırdı, fakat sesi çıkmadı.

Komutan:

— Yılan kadın! diye bağırdı. Bizi zehirledin!

Kadın acı bir gülümseme ile:

— Evet, sizi zehirledim! dedi ve yere yıkıldı. Yanında çocuğu can çekişiyordu. Güçlük çektiği halde yine konuştu:

— Sizi zehirledim, öcümü aldım! Çünkü siz bizim vatanımızı çiğnediniz, köylerimizi yaktınız, bizi perişan ettiniz. Ben şimdi cennete gidiyorum. Halbuki siz, cehennemi boylıyacaksınız!

Ağzından köpükler geldi; başka birşey söyliyemedi.

Beş dakika sonra, kırk düşman askeriyle teğmenleri kahraman ana ve çocuğu ile birlikte, yerde, cansız yatıyorlardı.

Binbaşı Tahsin, kahveyi henüz içiyordu ki...

MALAZGİRT MEYDAN MUHAREBESİ

SELÇUK Hükümdarı Alpaslan, İmparatorluğunu her yönden genişletirken, ünlü kumandanlarını Anadolu üzerine de sarkıtmıştı. Kayseri ve Konya'ya kadar ilerleyen Türk akıncılarını Anadolu'dan çıkartmak isteyen Bizans İmparatoru Romanos Diyojenis 120 bin kişilik bir ordu gönderdi. Bu ordu akıncıların eline geçen Malazgirt'i geri aldı, fakat Ahlatta Sanduk Bey çok iyi savaşarak Bizans ordusunu bozdu.

3 Ağustos 1071 de olan bu savaş üzerine meşhur bir kumandan olan Romanos Diyojenis ordusunun başına geçti. 26 Ağustos 1071 de iki ordu Malazgirt'te büyük bir meydan muharebesine tutuştu.

Alpaslan da ordusunun başındaydı, 50 bin kişi ile; üç, dört misli bir düşmanla savaşacaktı. Bir savaş kurultayı topladı. Bütün Türk beylerinin ve kumandanlarının fikrini aldı.

Alpaslan'ın tertibi üzerine Türk ordusu bir ay şeklinde sıralandı. Ortayı zayıf bırakarak iki uçlara kuvvet topladı. Bizanslılar ortaya yüklenerek or-

Selçuk hükümdarı Alpaslan yeni Türk yurdunun temelini bundan 887 yıl evvel 26 Ağustos 1071 de atmış ve mağrur Bizans İmparatoru Diyojenis'i Malazgirt'teki savaşta esir etmişti.

dunun içine sokulmuşlardı. Tarihin en korkunç savaşlarından biri başlamış bulunuyordu.

Düşman, zaferi kazandığına inandığı sırada sağ ve sol taraf hücuma geçerek Bizans ordusunu kuşatmağa başladı. Alpaslan'ın idare ettiği savaşın rengi hemen değişmişti. Çok çetin bir çarpışma sonunda Bizans ordusu mağlup ve mağrur kumandanı İmparator Romanos Diyojenis esir düşmüştü.

Malazgirt savaşının kazanılması artık Türklere Anadolu kapılarını açmış bulunuyordu. Esir İmparatora Alpaslan çok iyi muamele etti. Onu memleketine dönmek üzere serbest bıraktı, hattâ yanına adamlar da kattı.

Fakat İmparatorun savaşta bulunmasından faydalanan VIII. Mihal, Bizans tahtına kurulmuş bulunuyordu. İmparatorluğunda adaletle iş görmeyi bir tarafa bırakarak taht kapmakla vakit geçiren Bizans, artık Türk kahramanlarına karşı duracak bir ordu çıkartmaktan acizdi.

Alpaslan, yeni Türk yurdunun temelini bu suretle atmış, Malazgirt savaşından sonra Büyük Selçuk İmparatorluğu Anadolu'ya yerleşmeğe başlamıştı.

AYAKTA

Murat bir dükkânın önünden geçerken şöyle bir yazı gördü. «Sandviçler 30 kr. ayakta 25 kr.»

Murad'ın cebinde 20 kr. vardı. İçeri girdi. 20 kuruşunu eline aldı ve:

— Tek ayak üstünde duracağım. Bir sandviç verir misiniz?

COCUK HAFTASI
EN İYİ ÇOCUK MECMUASI

SAYI: 14 CİLT: 1
27 AĞUSTOS 1958

Sahibi ve yazı işlerini fiilen idare eden:
CELÂL DEMİRAY

Hazırlayan:
OĞUZ ÖZDEŞ

Yayınlayan:
TÜRKİYE YAYINEVİ
Ankara Caddesi No. 36
İstanbul
Telefon: 22 37 14

Basıldığı yer:
TÜRKİYE BASIMEVİ
İç mecmua: APA Ofset
Kliše: Türkiye Kliše Atölyesi

Sayısı: 50 kuruş. Yıllık abonesi (50 sayı) 25, altı aylığı 12,5 lira. Dış ülkelerdeki abonelerden 5 lira fazla ücret alınır. İlânın santimi 8 liradır.

ÇOCUK HAFTASI

İÇ MECMUA

YILDIRIM KAPTAN ATOM UÇAĞIYLE ÇELİK BALONLARA YETİŞEREK, ONLARI AYA ÇARPIP PARÇALANMAKTAN KORUMAĞA ÇALIŞIYOR.

DİRİ DİRİ GÖMÜLENLER

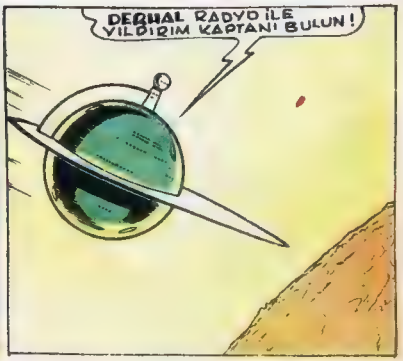

BULAYIM AMA DR. HUER TEHLİKE NE-DİR ANLIYAMADIM!
EVET YILDIRIM KAPTANIN UÇAĞI-NIN MIKNATIS IŞIĞI ÇELİK BALONLARI AYA ÇARPMAK-TAN KURTARDI FAKAT...
ÇELİK BALONLARIN AĞIRLIĞI YILDIRIM KAP-TANIN UÇAĞINIDA YERE DOĞRU ÇEKİYOR.
ALO.. DOKTOR BUGİDİŞLE TOPRAĞA GÖMÜLECEĞİZ. ÇABUK BURAYA GELİN VE BİZİ DURDURMAK İÇİN DAHA KUVVETLİ BİR MIKNA-TIS IŞIĞI TUTUN!
FAKAT UÇAN KÜRE YAKLAŞINCAYA KADAR YİLDIRIM KAPTANIN UÇAĞI VE ÇELİK BALONLAR AYIN YÜZÜNÜ SARAN BÜYÜK KÜL TABAKASI-NIN İÇİNE GÖMÜLMEĞE BAŞLADILAR

KÜLTABAKASININ ÇOK DERİNLERİNE İNDİLER DOKTOR. MİKNATİS SUAİ ONLARI ÇEKEMİYOR!
BU KIZGIN KÜLLERİN İÇİNDE KEBAP OLACAK ZAVALILAR!
ÇABUK ÜSTLERİNE DURMADAN SOĞUK SU SIKIN
UÇAN KÜRE DERHAL ONLARIN BATTIĞI YERE SOĞUK SU SIKMAĞA BAŞLADI
KIZGIN KÜLLER SUYU YİYİNCE BİR DAKKA İÇİNDE KERPİÇ KESİLDİLER. BÖYLECE YERİN ALTINDAKİ ZAVALLILARI KURTARMAK BÜSBÜTÜN ZORLAŞTI
BİR ÇARE KALDI ATOM TOPUYLA YERİ DELMELİ.
AMA BU TEHLİKELİ BİR İŞ DOKTOR
DERHAL UÇAN KÜREYE BİNİN
BİR AN EVVELYERİ DELİP DİRİ DİRİ GÖMÜLEN ARKADAŞLARIMIZI KURTARMAMIZ LÂZIM
BİR KAÇ DAKİKA GEÇ KALIRSAK HAVASIZLIKTAN ÖLÜRLER.
AMA HESABI YANLIŞ YAPARLAR DA ATOM TOPUNUN IŞIĞI ONLARA DEĞERSE?

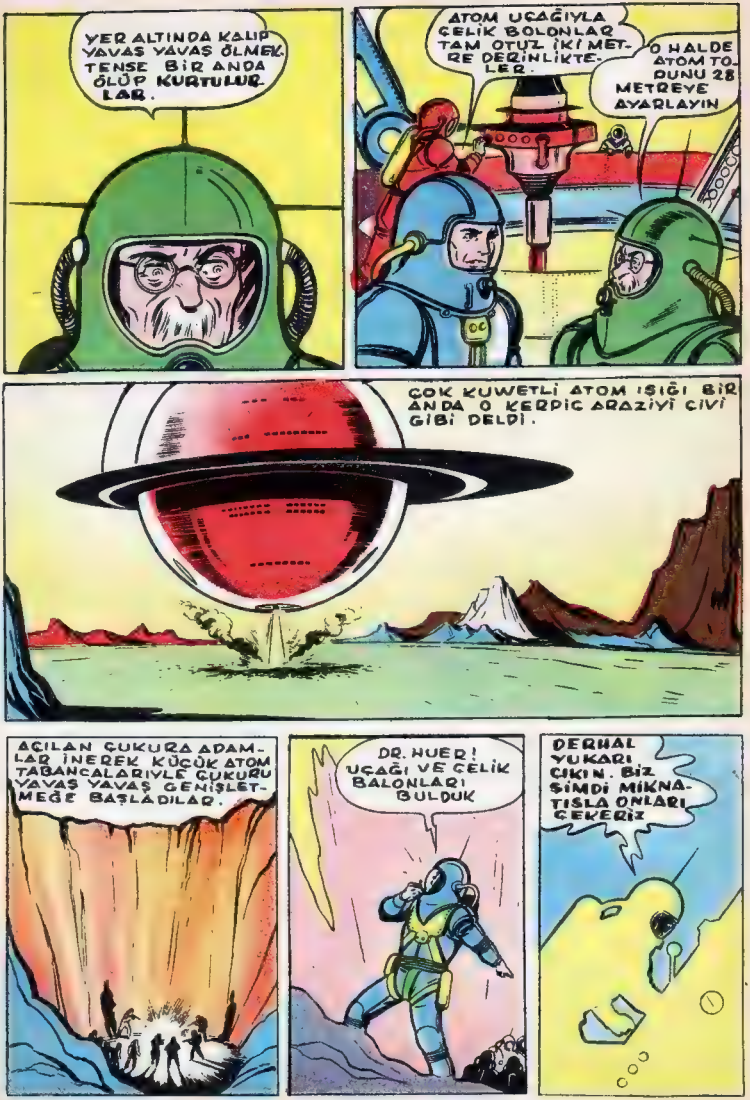
YER ALTINDA KALIP YAVAŞ YAVAŞ ÖLMEK TENSE BİR ANDA ÖLÜP KURTULURLAR.
ATOM UÇAĞIYLA ÇELİK BALONLAR TAM OTUZ İKİ METRE DERİNLİKTELER.
O HALDE ATOM TOPUNU 28 METREYE AYARLAYIN
ÇOK KUVETLİ ATOM IŞIĞI BİR ANDA O KERPİÇ ARAZİYİ CİVİ GİBİ DELDİ.
AÇILAN ÇUKURA ADAMLAR İNEREK KÜÇÜK ATOM TABANCALARIYLE ÇUKURU YAVAŞ YAVAŞ GENİŞLETMEĞE BAŞLADILAR.
DR. HUER! UÇAĞI VE ÇELİK BALONLARI BULDUK
DERHAL YUKARI ÇIKIN. BİZ ŞİMDİ MIKNATISLA ONLARI ÇEKERİZ

BİRKAÇ DAKKA SONRA MIKNATIS SUAI VASITASIYLE ATOM UÇAĞI VE ÇELİK BALONLAR UÇAN KÜRENİN GÜVERTESİNE ALINDI
UÇAN KÜRE DÜZELİNCE DIŞARI ÇIKIP ZAVALLILARI HEMEN İÇERİ ALIN!

DR. HUER! BUNLARIN İÇİNDE KİMSE YOK!

İMKÂN YOK... NASIL OLUR?

GELİP BAKIN!

YILDIRIM KAPTAN DA, ÖBÜRLERİDE YOK OLMUŞLAR!

BUNUN BİR SEBEBİ OLABİLİR. YILDIRIM KAPTANLA ÖBÜR ADAMLAR YERİN ALTINA GİRİNCE BİZİM KENDİLERİNİ KURTARAMIYACAĞIMIZI ZANNEDİP...

.. KENDİ BAŞLARININ ÇARESİNE BAKMAĞA KARAR VERİP BİNDİKLERİ BALONLARI TERKETMİŞ OLACAKLAR.
ONLARI MUTLAKA ARAYIP BULMAMIZ LÂZIM!
YERİN ALTINDA...
TÜNELİ YUKARI DOĞRU YÖRÜTÜRSEN KURTULURUZ
HAYIR. YUKARIDAKİ TOPRAK KIZGIN KÜLDÜR. BİZİ MAHVEDER.
BU KADAR DERİNLİKTE YAŞAYABİLİRİZ. BAŞKA BİRŞEY YAPAMAYIZ
PEKİ NE OLACAK? HEP BÖYLE TÜNEL KAZIP DOLAŞACAKMIYIZ?
ALIN ÖYLEYSE TABANCAYI. SİZ BİLDİĞİNİZ GİBİ YAPIN!
HAYIR YILDIRIM KAPTAN! SEN NE YAPARSAN BİZ RAZIYIZ.
O HALDE BENİM İSİME KARIŞMAYIN. SİZE HİÇ BİR GARANTİ DE VERMİYORUM

BU ŞEKİLDE TÜNEL KAZMAĞA DEVAM EDEREK DOLAŞACAĞIZ.
SONUNDADA HERHALDE BİR KURTULUŞ ÇARESİ BULACAĞIZ.
PEKİ AMA YILDIRIM KAPTAN, YUKARI DOĞRU ÇIKMADIKÇA NASIL KURTULACAĞIZ?
BİR YERDE SAĞLAM TOPRAĞA VEYA KAYALIĞA RASTLIYACAĞIMIZI UMUYORUM
O ZAMAN KORKMADAN TÜNELİ YUKARI DOĞRU AÇABİLİRİZ.
AMA.. O ZAMANA KADAR BU ATOM TABANCASININ PİLİ BİTERSE MAHVOLURUZ
YUKARIDA
NG
BİZDE PEŞLERİNDEGİDİP ONLARI GERİ GETİRELİM
BAKIN! İŞTE YILDIRIM KAPTAN LA DİĞERLERİ BU RADAN GİTMİŞLER

HAYIR SİZİ DE TEHLİKEYE ATAMAM. BAŞKA BİR PLÂNIM VAR! ŞU MIKNATISLA U-CAN KÜREYE ÇIKAYIM..
MIKNATISLI RADARLA ONLARIN YERLERİNİ TAYİN EDELİM. GERİSİ KOLAY
ONLARI BULDUM DOKTOR. 30 METRE DERİNLİKTE VE TAM ALTIMIZDALAR.
HANGİ TARAFA DOĞRU İLERLİYORSALAR ÖNLERİNE BİR KUYU AÇIN!
KURTARMA EKİBİ
YILDIRIM KAPTAN BANA KALIRSA YOLU DEĞİŞTİRELİM
PEKALA! SİZİN DEDİĞİNİZ OLSUN. NE TARAFA GİDELİM.
YOL DEĞİŞTİRİLER

MUSİKİ BİLGİLERİ

Bando nedir?

Bando deyince hepimizin gözünün önüne, ulusal bayramlarımızda askerlerimizin önünde, muntazam adımlarla çalarak giden, çeşitli çalgılardan meydana gelmiş müzik gurubu gelmelidir.

Bando yalnız ağızla, üfleneerek çalınan çalgılar topluluğudur. Ekserisi parlak sarı renkte olan bu çalgılar bakırdan yapılmıştır. Bu çalgıların arasına ucunda ince bir kamış parçaçası bulunan tahtadan yapılmış (Klârnet gibi) çalgılar, küçüklü büyüklü flütler de katılmaktadır. Bunların arasına büyük davul, trompet ve zil de girer. Bu çalgıların hepsi kuvvetli ses çıkardığı için keman gibi zayıf sesli, daha nazik yapılı çalgılar sesleri duyulmayacağı için girmezler.

Bandolar yürüyüşlerde, marş çalmak için kullanıldığı gibi dinlenecek güzel parçaların çalınmasında da işe yarar. Eskiler buna (Bando) demekte idiler. Bizde ilk bando 1829 yılında II. Mahmut tarafından kurulmuştur. Memleketimizin en güzel bandosu olan Ankaradaki Cumhurbaşkanlığı Bandosu bu ilk kurulan bandonun devamıdır.

Nuri Sami KORAL

BİLMİYORMUŞ

— Dün sınıfta çok dişin ağrıyordu. Bugün de ağrıyor mu?

— Bilmiyorum kardeşim!

— Ay, nasıl bilmezsin?

— Nasıl bilirim, çekilen dişim dişçide kaldı.

TARİH YAPRAKLARI

KOSOVA MEYDAN MUHAREBESİ

Üçüncü Osmanlı Hükümdarı I. Murad, 1389 yılında Üsküp yakınlarında bulunan Kosova'da müttefik Balkan ordularıyle bir meydan savaşı yaparak üstün düşman kuvvetlerini yendi. Savaştan sonra Kabiloviç adında bir Sırplı hükümdar Murad'ı hançerle vurarak öldürdü. Bu savaş Eylülün 27 sine rastlar.

BELGRAD KALESİ'NİN ALINMASI

Kanunî Sultan Süleyman zamanında, Türk ordusu, 29 Ağustos 1521 de Belgrad kalesini zaptetmişti.

MOHAÇ ZAFERİ

Kanunî Sultan Süleyman'la Macarlar arasında Mohaç'ta, 29 Ağustos 1526 da yapılan savaş, üstün Macar ordusunun üç dört saat içinde yenilmesiyle sona erdi. Macaristan, Türk ülkesine katıldı.

OTUZ AĞUSTOS ZAFER BAYRAMI

Düşmanı Anadolu'dan kovan Başkumandanlık Meydan Muharebesi 30 Ağustos 1922 de düşmanın mağlubiyeti ile bitti. Türk zaferi bugün belli olduğu için «Zafer Bayramı» olarak kutlanır.

ANKARA-SİVAS HATTI

30 Ağustos 1930 da, Ankara ile Sivas arasında yapılan demiryolu törenle işletmeye açıldı.

KIYAFET KARARNAMESİ

Cumhuriyet inkılâbından sonra, 2 Eylül 1925 te kıyafet kararnamesi çıktı. Bu arada fes giymek te ortadan kalktı.

EZOP'TAN HİKÂYELER

Köpek ve gölgesi

Bir köpek, ağzında çalmış olduğu et parçası ile bir derenin üzerindeki köprüden geçiyordu. Suya bakınca orada ağzında et olan bir köpek daha gördü. Bu et parçasını almak için ağzını açınca kendi etini suya süşürdü.

HAKKINA KANAAT ETMEYEN ÇOĞUNU HİÇ BULAMAZ.

Tilki ve Turna Kuşu

Birgün tilki yemeğini öyle aç gözlülükle acele acele yiyordu ki boğazına bir kemik parçası saplandı. Acıdan çırpınarak oradan oraya koşan tilki, kemiği boğazından çıkaracak olana mükâfatlar vadediyordu. Onun bu halinde acıyan bir Turna kuşu bu tehlikeli işi üzerine aldı. Kemiği tilkinin boğazından çıkardı. Sonra Tilkiden vaadettiği mükâfatı isteyince, Tilki:

— Ne mükâfatı, diye haykırdı. Mükâfat istemeğe nasıl cesaret edebiliyorsun? Başını ağzımın içerisine soktun. O zaman seni bir lokmada yutabilirdim. Halbuki ben sana dokunmadım bile... Derhal gözümün önünden kaybol. Yoksa halin haraptır...

YARDIM ETTİĞİNİZ İNSANLARI TANIYIN.

3 ARKADAŞ

HİSSİ VE ÖĞRETİCİ ROMAN — 14 — YAZAN: KEMALETTİN TUĞCU

KAHVENİN üstü oteldi. Otelci beni iyi tanırdı. Bana küçük bir oda verdi. Kendimi bir yatağa attım. Once babamla birlikte kaldığım bu odada çok mahzun oldum ama sonradan yorgunluktan uyumuşum.

Sabahleyin beni otelci uyandırdı. Kahveden istediklerini söyledi. Beni arıyan o zengin tüccarmış. Çaylarımızı içtikten sonra beni alıp bir mağazaya götürdü. Yeni elbise, bir palto, bir kesket, bir çift ayakkabı aldıktan sonra cebime de elli lira koydu:

— Sen yola gidiyorsun oğlum, dedi. Sana para lâzım.

Kendisine teşekkür ettim. Kahveye döndüm. Getirdiğim yolculardan bir kısmı daha babamı vermişti.

Sabah tirenini kaçırmıştım. Akşama hareket etmek için bir bilet aldım. Tiren vaktini oteldeki odamda beklerken paralarımı saydım. Tam üçyüz elli lira param vardı. Bu para bana hiç bitmeyecek kadar çok göründü.

Otelden ayrılırken otelci benden oda parası almadı. Yolluk bile hazırlatmış. Ben de onun elini öpüp yola çıktım.

Nihayet tiren hareket etti. Annemi, babamı bu Anadolu topraklarında bırakmış, dört yaşımda ayrıldığım İstanbul'a yalnız dönüyordum. Aksaray'da, Valde Camiinin arkasında Hacıbaba'yı bulacak ve babamın sütannesini ondan soracak

Yollarda kâh mahzun oldum, kâh etrafı seyrederek avundum.

na para verdiler.

Doğrusu o koca otobüsü o karlı havada ve geceyarısı nasıl getirebildiğimi ben de anlıyamıyordum. Korku ve mecburiyet bana bu işi yaptırmıştı. Bir başka defa buna cesaret edemezdim.

Herkes az veya çok bana birşeyler verdiği halde otobüsün sahibi buna hiç yanaşmadı. Hattâ kahvede:

— Senin yolcularını sağ salim getirdi. Otobüsünü de kurtardı. Gurbete giden şu çocuğa sen de birşeyler vermelisin, diyenlere:

— Ben yolcu değilim, cevabını vermişti.

Yollarda kâh mahzun oldum, kâh etrafı seyrederek avundum. Nihayet karlı bir sabah İstanbul'a ayak bastım. Ben vapurları, camileri pek az hatırlıyor, yolları hiç bilmiyordum. Fakat babamla beraber şoförlük yaparken insanlarla konuşmağa çok alışmıştım. Öyle çekingenliğim yoktu. Haydarpaşa'ya varınca, ayni kompartımanda bulunan yolculardan birine:

— Ben İstanbul'a, oradan da Aksaray'a gideceğim, yolu bilmiyorum, dedim. Adam bana

— Yolcularla beraber vapur iskelesine git, dedi. Orada bir bilet alır vapura binersin. İstanbul'a varınca Köprünün öteki başına git.. Oradan tramvaya biner, Beyazıt'ta inersin... Valdecamii oradan yakındır..

Adamın dediği gibi yaptım. İnsanlardan ve yollardan korkum yoktu. Vapura bindim. Çok az hatırladığım denizi seyrediyor, şaşıp kalıyordum. Köprüye varınca yürüdüm. Bir polise sorarak tramvaya bindim. Biletçi beni Beyazıt'ta indirdi. Oradan da bir adama sordum, uzaktan Valde Camiini gösterdi.

Yokuş aşağı indim. Camiin yakınlarındakilere Tütüncü Hacıbaba'yı sordum. Bana sokak içinde bir dükkân gösterdiler. Dükkânda genç bir adam çalışıyordu. Kapıdan girdim ve:

— Ben Tütüncü Hacıbaba'yı arıyorum, dedim.

— Ne yapacaksın onu? dedi.

— Ondan bir adres öğreneceğim.

— Kimin adresi?

— Safinaz hanımın.

— Safinaz hanımın mı? Kim bu kadın?

— Babamın süt annesi oluyormuş.

— Ben böyle bir hanım tanımıyorum. Babandan iyice öğren de gel.

— Babam öldü?

— Oyleyse annene sor.

— Annem daha evvel öldü. Babam beni Hacıbaba'ya gönderdi.

— İyi ama Hacıbaba da geçen sene sizlere ömür.

— 12 —

AFALLAYIP kalmıştım. Benim halime acıyan genç adam komşusu olan kasaba seslendi. Kasap gelince:

— Bak, dedi. Bu çocuk Hacıbaba'yı arıyor. Hacıbaba'dan Safinaz Hanımın adresini alacakmış.

Yaşlı bir adam olan kasap:

— Safinaz Hanım. Hacıbaba'nın karısıydı, dedi.

Ben sevindim, bağırdım:

— Siz evini biliyor musunuz?

Kasap içini çekti:

— Biliyorum ama sen oraya gidemezsin!

— Neden?

— Neden olacak yavrum, kadıncağız Hacıbaba'dan bir yıl evvel öldü.

Oradan ayrılarak parka gittim. Kar içindeki sıralardan birine oturdum. Ağlıyacak gibiydim. Şoförlükte biraz pişti-ğim için kendimi tuttum. Yine Beyazıt'a geldim. Ayaküstü iki simit yedim. Bir polise gittim:

— Ağabey, dedim. Ben Anadolu'dan geliyorum. Burada babamın süt annesinin yanında kalacaktım. Kadıncağız öleli iki sene olmuş.

Polis düşündü ve:

— Anan, baban nerede? dedi.

— Öldüler, ağabey!

— Memlekette başka akraban yok mu?

— Benim memleketim burası. Hiç kimsem yok.

— Canım, uzaktan yakından birisi olacak elbette.

— Annemin babası vardı ama o da ölmüş. Hiç kimsem yok.

— Şimdi ne yapacaksın?

— Bilmiyorum hi. Size soruyorum.

— Paran var mı?

— Biraz var.

— Sirkecide ucuz otellerden birinde kal. Etraftan iş ara. Allah yardım eder. Yavaş yavaş alışırsın. Ama paranı iyi muhafaza et.

— Peki ağabey. Sirkeci'ye nereden gidilir?

— Şu tramvaya bin. Biletçiye sor. Seni Sirkeci'de indirsin.

Tramvaya bindim. Sirkeci'de küçük bir otelde bir oda tuttum. Gecesi iki buçuk liraya... Hemen iş aramağa başladım.. Önce otelin yakınlarında dolaştım. Kaybolmaktan korkuyordum. Yolları öğrendikçe daha uzaklara gidiyordum. Hangi dükkâna, hangi mağazaya girip bir iş istesem «Yok!» diyorlardı

Artık günler böyle geçmeğe başladı. Hemen hemen kapısını çalmadığım dükkân kalmadı. Bir berberin yanında onbeş gün kadar çalıştım. Aksi ve aç gözlü bir adamdı. Bana on para vermediği gibi müşterilerin verdiği bahşişi de alıyor, bu paranın dükkânın hakkı olduğunu söylüyordu.

Otelci her hafta peşin olarak parasını istiyordu. Ben de yemek için harcıyordum.. Günde dört beş lira uçup gidiyordu.

Berberin yanından ayrıldım. Bir terzinin yanına girdim. Bana sabahtan akşama kadar eski elbiseleri söktürüyordu. Verdiği para da günde bir liraydı.

Yavaş yavaş çocuklarla ahbap oluyordum. Bunların serseri olduğunu sonradan anladım. O kız kıyamette yalınkat bir göblekle geziyorlardı. Ayakları çıplaktı. Polis onları her tarafta kovalıyordu.

Onlara uyarak terzinin yanından çıktım. Haftalar geçti, paralar birer birer uçtu. Birgün otelci:

— Mademki paran bitti, sana oda yok, dedi.

Mart ayının sonlarıydı. Havalar biraz düzelmişti. Sokakta kalmıştım artık. Ne yiyecek var, ne de yatacak yer. Ama ben daima iş arıyordum. Kısa zamanda İstanbul'un birçok mahallesini öğrenmiştim.

(Devamı gelecek sayıda)

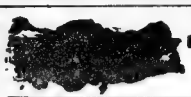

HER HAFTA BİR İLİMİZ

U R F A

Urfa'nın umumi görünüşü

Güney Doğu Anadolu'nun geniş bozkırlar, çıplak tepeli sırtlarla kaplı bir bölgesinde yeşil bir köşe olan Urfa, yurdumuzun en eski şehirlerinden biridir. Urfa'nın eski Babil hükümdarlarından Nemrut tarafından kurulduğu zannediliyor. Eğer bu doğru ise Urfa, aşağı yukarı dört bin senelik bir şehirdir.

Bir zamanlar Etilerin, sonra Makedonyalıların, Romalıların eline geçmiş olan Urfa, Orta Çağlarda birçok küçük İslâm devletlerinin hâkim oldukları bir ülke olarak kalmıştı. Akkoyunlulardan sonra Osmanlılar Urfa'ya sahip oldular. Birinci Dünya Harbi sonunda önce İngilizler, sonra Fransızlar tarafından işgale uğradı. Nihayet, Türk ordusu tarafından kurtarılarak Türk benliğine kavuştu.

Urfa eski bir kale duvarile çevrili tarihsel bir şehirdir. Zaten adının da eski Türkçede kale demek olan Ur kelimesinden çıktığı, eski adının da Ur olduğu söyleniyor. İki tepe arasına sıkışmış bir vadi üzerine kurulu olan Urfa Topdağından çıkan iki su ile beslenir. Bu iki su şehirde iki küçük göl de meydana getirir. Bu göllerin arası bir kanalla birleştirilmiş ve ortasındaki kısım park haline getirilmiştir.

Urfa'nın evleri taştandır. Üstleri düzdür. Yolları geniştir. Irak'la Suriye arasında bir geçit yolu üzerinde bulunur. Urfa'nın nüfusu son sayıma göre 347.712, yüzölçümü 5.623 Km.² dir.

Urfa şehri ayni adı taşıyan ilin merkez ilçesidir. Bu ile bağlı diğer ilçeler şunlardır: Akçakale, Birecik, Bozova, Halfeti, Hilvan, Siverek, Süruç ve Viranşehir.

ÇOCUK HAFTASI ŞEREF KÖŞESİ

Emel RONA ☆ İstanbul Hobyarlı Ahmet Paşa İlkokulu, Sınıf 5

Hasan ÇAĞLAYAN ☆ Şişli Ondokuz Mayıs İlkokulu S. 3/B, No. 674

Hanife KOCABIYIK ☆ Adapazarı, Erenköyü İlkokulu, Sınıf 5

Burhanettin ERMAN ☆ Adapazarı, Erenköyü İlkokulu, Sınıf 5

Sabahat BERBER ☆ Adapazarı, Erenköyü İlkokulu, Sınıf 5

Oya ULUSOY ☆ İstanbul, Kunkapı, Bâlı Paşa İlkokulu, S. 3/A, No. 453

Yeko NAMER ☆ Musevi Lisesi, İlk Kısım Sınıf 5/A, No. 542

Attilâ ZAĞPUS ☆ İzmir, Topaltı İlkokulu, Sınıf 4/B, No. 610

Bulent ARAS ☆ İstanbul, Kadıköy, Bahariye İlkokulu, Sınıf 5, No. 282

Numan KANTAŞ ☆ İstanbul, Kasımpaşa Kadı Mehmet İlkokulu, Sınıf 1/B, 490

Hayrünnaz AKBATI ☆ İstanbul, Çapa İlkokulu, Sınıf 5/C, No. 459

Ayhan TAŞKIN ☆ İstanbul, Yedikule İlkokulu, Sınıf 1/B, No. 630

Gülderen SOMAR ☆ İstanbul, Kadıköy, Kızıltoprak İlkokulu, Sınıf 1

Mustafa SOMAR ☆ İstanbul, Kadıköy, Kızıltoprak İlkokulu, Sınıf 1

İbrahim SIRMAÇEK İstanbul, Şair Nigâr İlkokulu Sınıf 5, No. 1

Sadık KUYAŞ ☆ İstanbul, Kadıköy, Moda İlkokulu, Sınıf 3/B, No. 26

Emine ÇALIŞKAN ☆ Akşehir, Yeni İlkokulu, Sınıf 2, No. 122

Ahmet ÇALIŞKAN ☆ Akşehir, Yeni İlkokulu, Sınıf 2, No. 123

Nilgün GÜZELARMAĞAN ☆ Sivas, Selçuk İlkokulu, Sınıf 1/C, No. 870

Attilâ GENÇKAL ☆ İstanbul, Yeni Nesil İlkokulu Sınıf 3/A, No. 41

Dünyanın 4 Köşesinden

KORKTUĞUNUZ ZAMAN NEDEN YÜZÜNÜZ BEYAZLAŞIR?

Bu, böbreklerin üzerindeki adrenal guddeleri tarafından vücude getirilen bir kimyasal maddenin tesirlerinden biridir. Bu madde, deri deki ve vücudün satıh tabakalarındaki minik kan damarlarını fazlasiyle büzmesi neticesinde bu damarlarda kan kalmamasına sebep olmaktadır. Yüzünüzün beyaz görünmesi bu yüzdendir. Adrenal maddesinin bu tesirinin de bir gayeye hizmet ettiği muhakkaktır, zira bu suretle, bir dövüş esnasında alacağınız yara ve kesiklerden kaybettiğiniz kan miktarı azalmaktadır.

HAVLU NIÇIN ELLERIMIZI KURUTUR?

Tıpkı mürekkebin kurutma kâğıdındaki boşlukları doldurması gibi, ellerimizdeki su da havlunun liflerinin arasını doldurur. Ketenin, suyu diğer kumaşlardan daha çabuk emmesi, liflerinin arasındaki hesafenin daha fazla oluşundandır.

HAYVANLAR DA MODERN TRAFİĞİN KURBANI OLUYOR MU?

Şüphesiz. Amerika'da bu bakımdan araştırmalar yapılmış, alınan neticeler ise bir hayli hayret uyandırmıştır. Meselâ, Pennsylvania eyaletinin bir kazasında, yalnız bir yıl zarfında 17,301 kuş ve memeli hayvanın nakil vasıtalarının altında can vermişti. Bunların arasında 3205 i evlerde beslenen ehli hayvanlar, 14,096 sı ise vahşi hayvanlardı. Ev hayvanlarından kediler 1823, köpekler ise 954 kurban vermişti. Kümes hayvanlarından kazaya uğrayanlar arasında 394 tavuk, 14 ördek. ve 6 kaz vardı. Olen vahşi hayvanlar arasında 2358 oposon, 1208 kokarca, 610 dağ sıçanı, 327 sincap, 314 sütün, 135 kirpi, 103 geyik, 87 yizon, 34 gelincik, 31 su çulluğu, 12 tilki ve 4 kunduz vardır.

ÇOCUK HAFTASI ANSİKLOPEDİSİ

BAŞIMIZDA NE KADAR SAÇ VAR?

Çok eski yıllarda Çinliler, başlarındaki saçların çokluğundan istifade ederler ve bu kılları koparıp ip yaparlardı. Zamanla bunlara Japonlar da katıldılar. Ve o tarihte bu saçlar uzunluğuna göre değerlenir, büyük pazarlarda satılırdı.

İnsanların başındaki saçın miktarını bir çırpıda bulabilmek tabii çok müşkûldür. Sonra her insanın yapısı bir olmaz. Saç ırklara göre değişir. Meselâ Eskimoların saçları çok fazladır. Bu iş yalnız ırklara değil, ayni zamanda renklere de bağlıdır. Sarışınların, esmerlerin, kumralların saç miktarı hep ayrı ayrıdır.

Size bir fikir verebilmek için şöyle birşey söyliyelim:

Helen Britanya Müzesinde, eski Çinlilerle Japonların yaptıkları iki buçuk ton ağırlığında ve binlerce ton ağırlığında ve binlerce ton gelen saç ipler vardır.

Sarışın veya kumraldan açık olanların başlarında 167,000 e yakın tel olduğu söylenmektedir. Kumrallarda bu rakam aşağı yukarı 98.000 kadardır. Esmerlerde ise daima reğişmekte 189.000 ilâ 67.000 tel arasında oynamaktadır.

Bir tel saçın kalınlığı bir santimetrenin 600-1454 de biri kadardır. Ve yine bir tel saçın 42,5 gram ağırlığı kolaylıkla taşıyabildiği söylenmektedir.

EĞLENCE BİLMECE

Bilin Bakalım?

Babası Ahmed'e:

— Sana bir bilmece soracağım! dedi.

— Sorun babacığım!

— Bir tavşan yuvasına doğru kaçıyor. Arkasından da bir av köpeği onu hızla kovalıyor. Acaba bu kovalamada köpek tavşandan evvel tavşanın yuvasına varabilir mi?

Düşünün ve bilmeceyi doğru çözüp çözmediğinizi karşı sayfaya bakıp anlayın!

(Cevabı karşı sayfada)

TRENDE

Biletleri kontrol eden memur sakallı bir köylüye:

— Baba, tren biletin? dedi.

Köylü cevap verdi:

— Kusura bakma... Alamadık.

Memur kızdı:

— Yahu sen nereye gidiyorsun?

— Sivas'a!

— İstanbul'dan, Sivas'a biletsiz gidilir mi?

— Alacaktım ya... Kesemize uygun bir bilet bulamadık!

BURNU BÜYÜK

Aylâ'lara o gün misafir gelmişti. Misafir odalarında toruluyordu. Aylâ, gelen hanıma gözlerini dikmiş garip garip bakıyordu. Bunu farkeden misafir dayanamadı:

— Kızım bana niçin öyle bakıyorsun?

— Annem sizin için komşu teyzeye «Burnu büyüktür» demişti. Onun için burnunuza bakıyorum. Hiç büyük değil de...

PUL Köşesi

Süleymaniye Camii 400. yılı hatıra serisi

18-10-1957 de tedavüle çıkan bu iki puldan birinde Süleymaniye Camii, diğerinde Mimar Koca Sinan görülmektedir. Cami resmini taşıyan pulun 20 kuruş kıymeti vardır, zeytin yeşilidir, birbuçuk milyon basılmıştır. 100 kuruşluk olup Mimar Koca Sinan'ı gösteren pul, kahverengidir, yarım milyon basılmıştır. 1960 yılı sonuna kadar postada kullanılacaktır. Pul piyasasında Ağustos başındaki serinin kıymeti iki liradır. Damgalısı bir liradır. İstanbul'da Ofset usulü ile basıldı.

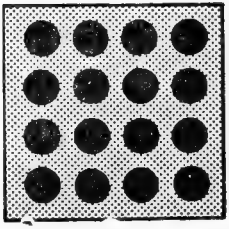

Buradaki şekilde 4 sıra halinde dörder siyah yuvarlak var. Yuvarlaklar hem yatay, hem dikey, hem de çapraz olarak dörder tanedir. Bu siyah yuvarlaklara 4 tane daha ilâve edin ve böylece dört yönden de 5 yuvarlak elde etmeğe çalışın.

(Halli karşı sayfada)

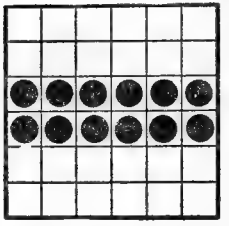

Buradaki siyah yuvarlakları şeklin içindeki karelere o şekilde yerleştirin ki, hem dikey, hem yatay, hem de çapraz olarak iki yuvarlak bulunsun.

(Halli karşı sayfada)

GÖZLÜĞÜN FAYDASI

Küçük Alp büyükannesinin yanına sokuldu:

— Büyükanneciğim bu gözlüğü neden takıyorsun?

Kadıncağız gülümsedi:

— Evlâdım, yaşlılık bu... Herşeyi daha büyük görmek için...

— Büyükanneciğim şu halde bana çikolata alırken bu gözlüğü takma.

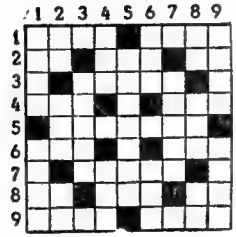

SOLDAN SAĞA.

1 — Kadının eşi, üzerine basılan. 2 — Hamur yapılan, geniş değil, bir işaret sözü. 3 — Çorba içme aracı, 4 — Çok büyük, bir emir. 5 — Araba süren. 6 — Geniş düzlük, bir erkek adı. 7 — Bir deniz taşıtı. 8 — Bir saz, matem, bir nota. 9 — Bağırış, az sıcak.

YUKARDAN AŞAĞI

1 — Bir su kuşu, eğlence. 2 — Bir sayı, yanardağdan akan, uzaklık anlatan bir ses. 3 — Çiftçinin korktuğu. 4 — Su ortasında kara parçası, avuç içi. 5 — Bir çeşit boya. 6 — Bal yapan, sıcaklık. 7 — İki kol arası. 8 — Yemek, sene, bir soru eki. 9 — Su çıkan yer, kemiğin özü.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	K	A	L	E	■	B	O	R	■
2	Ü	Y	E	■	S	O	N	■	K
3	R	A	■	K	O	Y	■	D	O
4	E	■	Y	O	L	■	B	O	Z
5	■	K	Ü	L	■	H	A	R	A
6	D	Ü	Z	■	T	■	K	U	L
7	A	R	■	Ş	A	T	■	K	A
8	R	■	F	E	N	E	R	■	K
9	■	B	F	R	E	K	E	T	■

Geçen haftaki Bulmacanın halli

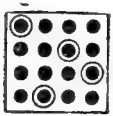

Karşı sayfadaki şekil bulmacasının halli

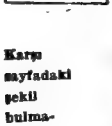

Karşı sayfadaki şekil bulmacasının halli

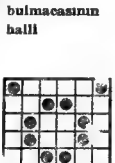

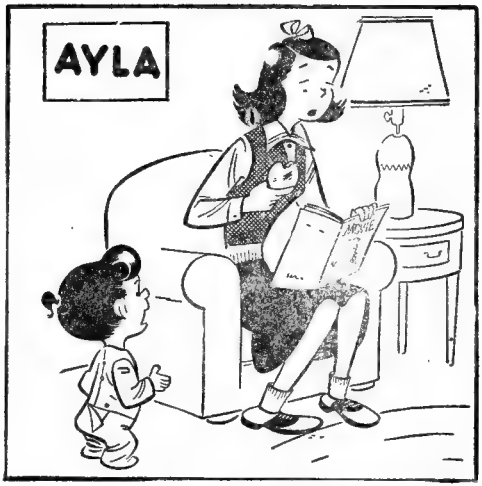

— Karşımda ne duruyorsun. Görüyorsun ki mecmua okuyorum.
— Halbuki ben elma yiyorsun sanmıştım.

İLK İŞ

Öğretmen tarih dersinde müzakere yapıyordu. Çocuklardan birine sordu:

— Yahudiler Kızıldeniz'i geçtikten sonra ne yaptılar?

— Kurulandılar efendim.

SINIFTA

Öğretmen — Söyle bakalım oğlum, kurtları köylüler niçin öldürürler?

Ali — Kuzularını öldürüyor, diye efendim.

Ön sırada oturan Aylâ hemen söze başladı:

— Öyleyse efendim, kasapları niçin öldürmüyorlar?

DİLBİLGİSİ DERSİNDE

Derste Gündüz tahtaya kalkmıştı.

Öğretmen — Türkçede «Ben koşuyorum» dersem doğru mu yoksa yanlış mı söylemiş olurum?

— Yanlış olur efendim.

— Neden?

— Çünkü siz oturuyorsunuz da!

BOĞULSAYMIŞ

İki arkadaş yolda rastlaştılar.

Ali — Seni havuzda boğuldu dediler.

Sevim — Yalan söylemişler, hiç boğulsaydım sana haber vermez miydim?

DOĞRU CEVAP

Öğretmen — Oğlum içinde süt bulunan beş şey söyle.

Öğrenci — Peynir, Tereyağ, dondurma ve iki inek.

DELİNİN AKLI

İki deli geceleyin konuşuyorlardı. Biri elindeki elektrik fenerini havaya doğru tutup arkadaşına:

— Haydi Ahmet, dedi, şu ışığa tırmansana bakayım.

Öbürü güldü:

— Pışşt! Ben deli miyim? Birden söndür de yere yuvarlanayım öyle mi?

Karşı sayfadaki Bilin Bakalım'ın cevabı

Köpek tavşandan evvel yuvaya varamaz. Çünkü köpek tavşana yetiştiği anda onu yakalar ve yuvasına kadar gitmesine lüzum kalmaz.

Futbol oyununun tarihçesi

YAZAN: SULHİ GARAN

Küçük okuyucularımdan bazı mektuplar aldım. Bunların hemen hepsinde öğrenmek için çırpınan kalblerinin çarptığını hissettiğimden, suallerini cevaplandırmak benim için bir mecburiyet oldu.

Şu kadar ki; sorularının yekûnuna cevap vermeğe kalkacak olursam; bu sahife değil, belki ÇOCUK HAFTASI'nın bütün sahifeleri az gelir. Bu itibarla; fırsat düştükçe, öğretmeğe çalışmak ve böylece arzularını yerine getirmek amacıyla; bu haftalık sadece tek konuyu ele alacağım.

Doğan Özaslan adındaki okuyucum; "Sayın Sulhi Garan" diyor.. "Geç olmasına rağmen İstanbul Radyosunda her Pazar 21.30 da sizin spor ve müzik saatinizi dinliyorum. Hele bu saat başlarken ve biterken çaldığınız, o güzel müzik parçası yok mu, onu dinlerken çok seviyorum. Benim gibi kardeşlerim, hattâ babam ve annem de radyonun başına toplanıp haftanın bütün spor haberlerini öğreniyoruz.. Yalnız sizden bir ricam var. Onun cevabını verirseniz çok memnun olacağım. Futbol sahasındaki kaleler üç direk.. Halbuki biz mahallemizdeki arsada iki direkle kale yapıyoruz. Üstüne konacak üçüncü direk, çok uzun olduğundan bulamıyoruz. Hem bulsak da belki onu diğer direklerin üzerine çivileyemeyiz, çünkü diğer direklerimiz ağaç dalından..

Böyle, yani üstü olmıyan kalelerle, diğer mahallenin takımı ile kontra yapıyoruz.

Geçen gün dayım biz oynarken gördü:

— Sizin böyle maç yaptığınızı Sulhi Garan görse kıyamet koparır, dedi. Ne olur bize bu konuda yardım edin. Ve cevap verin.."

Küçük okuyucuma hemen cevap vereyim ki; üç direğin olsa, onları zemine ve birbirlerine raptetmek benim yapacağım şey değil, bu ancak saha ve tesislerden anlıyan mütehassıs bir amelenin işidir.

İki direkli kale ile maç yapmağa gelince; şimdi kendilerinin mahalle arasında yaptıkları ve üzerlerinde ufkî direk olmadan oynanan futbol maçı, Ondokuzuncu yüzyılda İngilterede aynı şekilde yapılmaktaydı.

Henüz bir nizam ve intizama bağlanmamış olan futbol oyunu, o tarihlerde; bu günkü gibi modern futbol sahalarında değil; açık alanlarda oynanmakta ve bu oyuna pantalonlu ceketli, hattâ şapkalı kimseler katılarak ayak topu oyunundan zevk almağa çalışıyorlardı.

Gayet büyük bir meydanda ve biraz evvel söylediğim şekilde yere çakılı ikişer direkli kalelerin hudutladığı sahada yüzlerce insan topu kovalıyor ve yakalıyan bu direkler arasından onu geçirmeğe çalışıyordu..

Top hayli yüksek olan direklerin arasından geçtiği zaman bir sayı(bugünkü ismi ile gol) kaydediliyor, fakat civardaki ev, han, dükkân ve apartmanlara çarptığı zaman oyun durmuş oluyordu.

1863 yılından sonra yavaş yavaş bir nizama sokulan futbol oyunu senelerin geçmesini müteakip şimdiki halini aldı ve dünya gençliğini peşine takarak onlara dinmesi güç bu fırtınanın, zevkli heyecanını aşıladı.

Küçük Doğan ve onun gibi düşünen arkadaşlarına hemen hatırlatayım ki; bugünün mükemmel futbol sahalarında; kale, her ne kadar üç direkli ise de; hakikatte bunlardan (yerden havaya doğru uzanan) yalnız iki direğin ismi kale direkleri, üstündeki direğin adı ise ufkî veya üst direktir.

Bir başka tabirle kale direkleri iki tanedir. Şu kadar ki; oyun icabı atılan bir şut kale direklerine gelir ve bu esnada direklerden biri kırılırsa; top içeri girdiği takdirde hakem bir gol kararı vererek, direği tamir ettirip, maçı oynatır. Fakat üst, yahut ufki direği dediğimiz, direk kırılırsa, top içeri girse dahi, hakem gol kararı veremedikten başka, üsteliklik maçı da tatil eder.

Bu şekilde tatil edilen bir maç, alâkalı komitenin münasip göreceği günde kaldığı yerden değil, yeni baştan oynanır..

İşte kale direklerinin küçük bir marifeti...

BUNU DUYDUNUZ MU?

RESSAM WALT DISNEY'İN ÇİZDİĞİ MEŞHUR MİKİ FARE İSİMLİ RESİMLİ ROMAN KAHRAMANINA YERYÜZÜNDE 1270 GAZETE VE MECMUADA RASTLANIR.

HOLLANDA'DA 1947 YILINDA YAPILAN KAZILAR DA, TAŞ DEVRİNDEN KALMA, DEV GEYİK FOSİLLERİNE RASTLANMIŞTIR. BU GEYİKLERİN BOYNUZLARI 2.80 METRE UZUNLUĞUNDA VE 2 METRE YÜKSEKLİĞİNDEYDİ.. BU YÜZDEN HAYVANIN, ORMANDA AĞAÇLAR ARASINDA KOLAYCA GEZEMEMİŞ OLDUĞU TAHMİN EDİLİYOR.

SİBİRYA'DA YAŞIYAN KORYAK KABİLESİ ERKEKLERİ, SAÇLARINI TEPELERİNDE KISA, YAN VE ÖNDE UZUN KESTİRİRLER.

SON HARPTE İSVİÇRE'DE, GEÇEN ASIRDAN KALAN LOKOMOTİFLER KULLANILMIŞTIR. FAKAT BU LOKOMOTİFLER, ELEKTRİK CEREYANİYLE İŞLİYECEK ŞEKİLDE TAMİR GÖRMÜŞLERDİ. BÖYLECE HER LOKOMOTİF 300 TON KÖMÜR TASARRUF ETTİ, BİR SENEDE...

ÇOCUK HAFTASI

EN İYİ ÇOCUK MECMUASI

ÇOCUK HAFTASI

EN İYİ ÇOCUK MECMUASI

ÇOCUK HAFTASI

EN İYİ ÇOCUK MECMUASI

30 AĞUSTOS

Sayı: 14

50 Krş.